

prima instanță: E. Silivestru
instanța de apel: B. Bîrca, M. Moraru, T. Pelin

dosarul nr. 2ra-3452/13

ÎNCHEIERE

30 octombrie 2013

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:
Președinte, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Sveatoslav Moldovan
Galina Stratulat

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursurilor declarate de către Inspectoratul de Poliție Botanică al Direcției de Poliție a municipiului Chișinău a Inspectoratului General de Poliție al Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova și Iurie Manjulo

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a lui Iurie Manjulo împotriva Comisariatului de Poliție Botanică al Comisariatului General de Poliție municipiul Chișinău și Ministerului Finanțelor al Republicii Moldova cu privire la repararea prejudiciului moral

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 04 iunie 2013, prin care au fost respinse apelurile declarate de către Iurie Manjulo și Comisariatul de Poliție Botanică și menținută hotărârea Judecătoriei Botanice mun. Chișinău din 25 martie 2013, prin care a fost admisă parțial acțiunea

constată:

La 27 iunie 2011, Iurie Manjulo a depus cerere de chemare în judecată împotriva Comisariatului de Poliție Botanică al CGP mun. Chișinău cu privire la repararea prejudiciului moral.

În motivarea acțiunii a indicat că la 19 octombrie 2007 el a fost bătut de către vecinul său Anatolie Burciu, fiindu-i cauzate leziuni corporale de gravitate ușoară, conform raportului de examinare medico-legală nr. 5679 din 19 octombrie 2007 și nr. 248D din 05 februarie 2008.

Menționează că dovadă suplimentară a faptului că el a fost maltratat constituie adresarea lui în Secția Traumatologie a Spitalului de Urgență din 19 octombrie 2007 (conform certificatului nr. 87222) și tratamentul ambulatoriu la neuropatolog.

Afirmă că în legătură cu evenimentele produse s-a tratat staționar la spitalul municipal nr. 2 „Sf-Arhanghel Mihail” (conform extrasului nr. 692/119).

Susține că în legătură cu incidentul produs, toți au fost transportați la sectorul de poliție Botanică pentru instrumentarea cazului, unde au dat explicații colaboratorului de poliție Vladimir Bucă.

Mai indică că pe faptul cauzării lui a leziunilor corporale a fost intentat dosar administrativ în baza art. 47/1 alin. (1) CCA, iar la 16 noiembrie 2007 de către Judecătoria Botanică mun. Chișinău a fost emisă decizia, prin care el a fost recunoscut

vinovat în comiterea contravenției administrative prevăzute de art. 47/1 alin. (1) CCA, care a fost contestată de către el și drept urmare Curtea de Apel a dispus remiterea cauzei la o nouă reexaminare în prima instanță, unde dosarul administrativ a fost separat.

La fel, menționează că la 27 iunie 2008 Judecătoria Botanica a dispus clasarea procedurii administrative în privința lui.

Totodată, examinarea dosarului referitor la cauzarea lui a leziunilor corporale de către vecinul Anatolie Burciu a fost examinat separat.

Invocă că în una din ședințele de judecată Anatolie Burciu a prezentat instanței de judecată certificatul sub nr. 569 din 29 februarie 2008, eliberat de Spitalul Republican de Psihiatrie la interpelarea colaboratorului de poliție al CPS Botanica - Vladimir Bucă, explicând că acest certificat i-a fost eliberat lui la mână de către colaboratorul de poliție al CPS Botanica.

Consideră că colaboratorul de poliție contrar prevederilor Legii cu privire la poliție, art. 12 pct. 1 din Legea privind drepturile și responsabilitățile pacientului din 27 octombrie 2005, încălcând în mod grav caracterul confidențial al informației personale cu privire la starea sănătății lui mintale, de care dispunea ca urmare a recepționării răspunsului sub nr. 569 din 29 februarie 2009 de Spitalul Republican de Psihiatrie, în mod ilegal a transmis această informație vecinului său Anatolie Burciu, cu care sunt în relații ostile și părți opuse pe dosar contravențional.

Afirmă că instanța de judecată a anexat la materialele dosarului certificatul nominalizat prezentat de către Anatol Burciu și a emis decizia de achitare a ultimului în contravenția incriminată pe motiv că acesta ar fi acționat în stare de legitimă apărare motivând aceasta prin faptul că de către Anatolie Burciu s-a prezentat certificatul nr. 569 din 29 februarie 2008 eliberat de Spitalul Clinic Republican de Psihiatrie la interpelarea colaboratorului de poliție al CPS Botanica - Vladimir Bucă.

Susține că altă probă care ar sta la baza achitării pe faptul contravenției comise de Anatolie Burciu nu există, deoarece ultimul într-adevăr l-a maltratat, pe când instanța de judecată l-a considerat psihic bolnav pe el, însă pe Anatolie Burciu l-a considerat că s-a aflat în stare de legitimă apărare.

Invocă că Vladimir Bucă activând în calitate de colaborator de poliție al CPS Botanica a încălcat un șir de prevederi legale, a încălcat atribuțiile sale de serviciu, și-a permis să abuzeze de atribuțiile sale de serviciu, eliberând informație cu caracter confidențial unei persoane terțe cu care se află în relații ostile și sunt oponenți pe dosar contravențional.

De asemenea, indică că colaboratorul de poliție al CPS Botanica deja nu mai avea nici o atribuție față de dosarul contravențional aflat deja pe rol la Judecătoria Botanica mun. Chișinău, iar conform alin. (4) lit. c) din Legea menționată fără de acordul pacientului poate fi solicitată informația confidențială despre starea sănătății pacientului la solicitarea motivată a organului de urmărire penală, a instanței judecătorești în legătură cu efectuarea urmăririi penale sau a procesului judiciar, în conformitate cu legislația.

Astfel, consideră că colaboratorul de poliție al CPS Botanica nu a fost în drept să solicite informație cu caracter confidențial cu privire la starea sănătății psihice și mintale a lui, deoarece o asemenea interpelare o putea face instanța de judecată.

Consideră că din prevederile art. 9 a Legii privind sănătatea mentală nr. 1402 din 16 decembrie 1997, rezultă cu certitudine că informația acordată de către colaboratorul de poliție al CPS Botanica unei persoane civile, constituie secret medical

apărat de lege și nu este o informație publică, pasibilă de a fi repartizată tuturor doritorilor.

La fel, menționează că art. 7 alin. (2) lit. c) din Legea privind accesul la informație prevede expres că accesul la informații oficiale, inclusiv medicale nu poate fi îngăduit, cu excepția informațiilor cu caracter personal, a căror divulgare este considerată drept o imixtiune în viața privată a persoanei, protejată de legislație, accesul la care poate fi admis numai cu respectarea prevederilor art. 8 din prezenta lege.

Afirmă că drept urmare a acțiunilor ilegale ale elaboratorului de poliție al CPS Botanica i-au fost cauzate suferințe morale enorme, deoarece oponentul lui procesual - Anatolie Burciu și familia posedând informația despre el referitor la faptul că s-a tratat în Spitalul Republican de Psihiatrie, cunoscând diagnosticul stabilit, deja are un temei în plus de a-și bate joc de el, de a-i leza onoarea și demnitatea.

Indică că înainte de a se produce acest fapt, familia lui Anatol Burciu și el personal cu regularitate îl înjoseau și înjurau, îl atacau verbal. În prezent trăiește clipe de coșmar zilnic, deoarece de fiecare dată dând ochii cu cineva din familia lui Anatolie Burciu îl mai numesc psihic-bolnav și îl înjosesc.

Solicită încasarea din contul Comisariatului de Poliție al sectorului Botanica în beneficiul său cu titlu de prejudiciu moral a sumei de 50000 lei și a cheltuielilor pentru asistență juridică în sumă de 5000 lei și a taxei de stat.

Prin încheierea Judecătoriei Botanica mun. Chișinău din 19 ianuarie 2012 a fost admisă cererea lui Iurie Manjulo cu privire la atragerea în proces a Ministerului Finanțelor al RM în calitatea de copârât.

Prin încheierea Judecătoriei Botanica mun. Chișinău din 25 ianuarie 2012 a fost admisă cererea lui Iurie Manjulo, reprezentat de către avocatul Maxim Belinschi, cu privire la atragerea în proces a lui Vladimir Bucă în calitatea de intervenient accesoriu.

Prin hotărârea Judecătoriei Botanica mun. Chișinău din 25 martie 2013 a fost admisă parțial acțiunea, încasat de la Comisariatul de Poliție sect. Botanica mun. Chișinău în beneficiul lui Iurie Manjulo cu titlu de prejudiciu moral suma de 3000 lei, taxa de stat în sumă de 100 lei și cheltuieli de judecată în sumă de 3000 lei, în rest acțiunea a fost respinsă.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 04 iunie 2013 au fost respinse cererile de apel depuse de către Iurie Manjulo și Comisariatul de Poliție Botanica al CGP mun. Chișinău și menținută hotărârea primei instanțe.

La 14 august 2013, Inspectoratul de Poliție Botanica al DP mun. Chișinău a IGP al MAI RM a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârilor judecătorești și emiterea unei noi hotărâri.

Susține că decizia recurată a fost comunicată la 23 iulie 2013.

În motivarea recursului a invocat ilegalitatea hotărârilor judecătorești, considerând că decizia urmează a fi casată pentru neconstatarea și elucidarea deplină a circumstanțelor care au importanță pentru soluționarea pricinii, și susținând că prima instanță a omis să cerceteze acele circumstanțe care pot în mod determinant influența desfășurarea procesului și pe motiv că concluziile expuse în hotărâre sunt în contradicție cu circumstanțele pricinii, și anume din circumstanțele pricinii rezultă o soluție, însă instanța a pronunțat alta.

La fel, invocă dezacordul referitor la verificarea temeiniciei și legalității pretenției intimatului cu privire la încasarea din contul IP Botanica a prejudiciului moral, menționând că conform dispozițiilor art. 1398, alin.(3) Cod civil, o altă

persoană decât autorul prejudiciului este obligată să repare prejudiciul numai în cazurile expres prevăzute de lege, iar conform art. 1416 alin. (1) și (2) Cod civil, numai instanța de judecată stabilește felul despăgubirii în funcție de circumstanțele cauzei și doar ea va lua o hotărâre diferită de cererea păgubitului numai din motive întemeiate, iar la adoptarea hotărârii cu privire la repararea prejudiciului, obligă autorul prejudiciului să pună la dispoziție un bun de același gen și de aceeași calitate, să repare bunul pe care l-a deteriorat ori să compenseze integral prin echivalent bănesc prejudiciul cauzat.

Menționează că Vladimir Bucă este colaboratorul IP Botanica care este și autorul ce a difuzat informație cu caracter personal despre intimat, fapt confirmat prin decizia Curții de Apel Chișinău din 06 mai 2010, prin care a fost dispusă încasarea de la Vladimir Bucă în beneficiul lui Manjulo Iurii a sumei de 3000 lei cu titlu de despăgubire morală, hotărâre menținută prin decizia Curții Supreme de Justiție din 20 octombrie 2010, circumstanțe care, sunt importante pentru soluționarea pricinii.

Susține că conform prevederilor art. 1424 Cod civil, acțiunea în reparare a prejudiciului se prescrie în termen de 3 ani începând cu momentul în care persoana vătămată a cunoscut sau trebuia să cunoască existența prejudiciului și persoana obligată să-l repare, iar conform art. 272 Cod civil, termenul de prescripție extinctivă începe să curgă de la data nașterii dreptului la acțiune, iar dreptul la acțiune se naște la data când persoana a aflat sau trebuia să afle despre încălcarea dreptului.

Indică că art. 17 alin. (1) lit. c) al Legii contenciosului administrativ prevede că cererea prin care se solicită anularea unui act administrativ sau recunoașterea dreptului pretins poate fi înaintată în termen de 30 de zile, în cazul în care legea nu dispune altfel.

Menționează că intimatul cu o cerere prealabilă în adresa MAI s-a adresat la 08 aprilie 2011, pe când acțiunea a fost înaintată în instanța de judecată la 27 iunie 2011, astfel fiind omis termenul de prescripție de 30 zile, prevăzut de art.17 din Legea contenciosului administrativ.

Susține că intimatul în acțiunea sa nici nu a solicitat repunerea acțiunii în termenul prevăzut de lege.

Consideră că prima instanță neîntemeiat a dispus de a încasa, repetat, suma de 3000 lei cu titlu de despăgubire morală din contul IP Botanica în beneficiul intimatului, suma dată fiind deja încasată, de la autorul difuzării informației, și anume de la colaboratorul IP Botanica Vladimir Bucă.

La 18 septembrie 2013 Iurie Manjulo a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea parțială a hotărârilor judecătorești și emiterea unei noi hotărâri, prin care să fie admise integral pretențiile de încasare de la intimat a cheltuielilor de judecată în sumă de 5000 lei achitate avocatului Maxim Belinschi cu titlu de onorariu, iar în rest hotărârile judecătorești să fie menținute.

Susține că a luat cunoștință de decizia motivată la 24 iulie 2013, ce se confirmă prin ștampila poștală aplicată pe plic.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu hotărârilor judecătorești în partea neîncasării integrale a cheltuielilor de judecată suportate, și anume ce țin de onorariul avocatului în sumă de 5000 lei.

Menționează că pentru același onorariu de 5000 lei, avocatul a studiat materialele în baza cărora a fost întocmită cererea de chemare în judecată, a întocmit cererea de chemare în judecată, îi acorda consultație juridică pe caz, a reprezentat

drepturile și interesele lui în prima instanță, a întocmit cererea de apel, precum a întocmit și prezentul recurs.

Afirmă că ce ține de prima instanță, cauza civilă s-a aflat în examinarea Judecătoriei Botanica mun. Chișinău din septembrie 2011, iar pe dosar au avut loc 15 ședințe de judecată, dintre care avocatul s-a prezentat la 12 ședințe de judecată.

Susține că de fiecare dată, avocatul suporta cheltuieli de deplasare cu propriul automobil la ședința de judecată.

La fel, afirmă că onorariul de 5000 lei a fost perceput oficial de avocat, fiind eliberat bon de plată, astfel suma de 5000 lei a fost supusă impozitării în anul 2012 cu 18%. În afară de aceasta avocatul lunar achită în jur de 4200 lei arenda pentru oficiu, fapt ce se atestă prin copia facturii nr. 2993 din 09 septembrie 2013.

Menționează că în speță sunt prezente nu doar cheltuieli de judecată simple, ci relații contractuale dintre recurent și avocat, în baza cărora avocatul s-a obligat să-i presteze lui servicii juridice, iar el urma să-i achite onorariul.

Consideră că nimeni sub nici o formă nu poate să se implice sub orice altă formă în aceste raporturi contractuale, să diminueze costul acestora după bunul său plac.

Susține că conform art. 63 alin. (2) Legea cu privire la avocatură, mărimea onorariului se stabilește prin acordul părților și nu poate fi schimbată de autoritățile publice sau de instanța de judecată.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Din materialele dosarului rezultă că copia deciziei instanței de apel din 04 iunie 2013 a fost expediată în adresa recurenților la 16 iulie 2013, fapt ce se confirmă prin copia scrisorii de însoțire (f. d. 212).

Instanța de recurs consideră că recurenții s-au conformat prevederilor legale și au declarat recursurile în termen.

Examinând temeiurile recursurilor, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursurile sunt inadmisibile din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursurile declarate de Inspectoratul de Poliție Botanica al DP mun. Chișinău a IGP al MAI RM și Iurie Manjulo nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432, alin. (2), (3) și (4) CPC.

Prin urmare, argumentele recursurilor nu indică la încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Aici, completul Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ține să menționeze că conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe când în recursurile declarate de Inspectoratul de Poliție Botanică al DP mun. Chișinău a IGP al MAI RM și Iurie Manjulo, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Distinct de cele relatate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursurile declarate de Inspectoratul de Poliție Botanică al DP mun. Chișinău a IGP al MAI RM și Iurie Manjulo ca inadmisibile.

În conformitate cu art. art. 270, art. 433 lit. a), art. 440 CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

dispune:

Recursurile declarate de către Inspectoratul de Poliție Botanică al Direcției de Poliție a municipiului Chișinău a Inspectoratului General de Poliție al Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova și Iurie Manjulo se consideră inadmisibile.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte, judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Sveatoslav Moldovan

Galina Stratulat